

Lesmodule psychosociale aspecten van kinderpalliatieve zorg

Kenniscentrum
kinderpalliatieve zorg

Geplaatst op: vrijdag 13 maart 2020

Om de introductie les over kinderpalliatieve zorg te verrijken is er een specifieke lesmodule over de psychosociale aspecten van kinderpalliatieve zorg ontwikkeld. Dit is een belangrijke uitbreiding die mede vanuit een duidelijke behoefte van studenten ontstaan is.

Studenten hebben tijdens de introductie les over kinderpalliatieve zorg altijd vragen als **‘wat vertel je een kind?’** en **‘hoe ga je het gesprek aan over rouw en verlies?’** maar ook **‘waar kunnen de ouders terecht?’** en **‘hoe geef je invulling aan wensen van ouders en kind?’**. Er is een duidelijke behoefte aan kennis, informatie en handvatten hierover. Tijdens de introductie les is er geen ruimte om deze vraagstukken uitgebreid te behandelen en hier diep op in te gaan.

Inmiddels hebben al een aantal (vervolg)opleidingen (kinder)verpleegkunde, de lesmodule psychosociale aspecten van kinderpalliatieve zorg geborgd in hun curricula. Te weten: de Zorgacademie Erasmus MC, de Vu-Amstel Academie Amsterdam en de Radboud Health Academy.

Gastdocent legt uit

Gastdocent Agmar Butcher, verbonden aan het Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg, verzorgt onder andere deze gastlessen en vertelt er graag over:

‘De exacte inhoud en diepgang van de les varieert enigszins’ legt Agmar uit. ‘Dit is afhankelijk van de beschikbare tijd en of de les samen met een ervaringsdeskundige wordt gegeven. Dat laatste heeft echt de voorkeur en bouwt voort op de krachtige formule van de introductie les - het verbinden van theorie aan de praktijk. Het wordt daardoor een impactvolle les, omdat het ervaringsverhaal centraal staat en de theorie daaromheen verweven is’.

In de les komen naast de kennis en theorie over verlies en rouw ook casuïstiek en /of aandacht voor praktijkervaringen van de studenten aan bod. Daarnaast besteedt Agmar aandacht aan bewustwording over het eigen handelen rondom deze onderwerpen.

De thema's die zoal aan bod komen zijn:

- (psychosociale) begeleiding tijdens het palliatieve traject en richting het overlijden.
- de impact op het hele gezinssysteem.
- advance care planning met betrekking tot psychosociale aspecten
- aanpak van slechtnieuwsgesprek
- een lange palliatieve fase versus een korte terminale fase en wat dat betekent voor de psychosociale aspecten

Veel praktische tips

In de les worden veel praktische tips en adviezen gegeven over hoe het gesprek aan te gaan, wat verpleegkundigen zelf kunnen doen en ouders kunnen aanbieden als het gaat om tastbare herinneringen en bouwstenen voor later. Een voorbeeld van zo'n opdracht is de [‘Kletsplot’](#) met vragenkaarten die ontwikkeld is door het NIK Utrecht. Verschillende stellingen en dilemma's staan beschreven en studenten gaan in groepjes en plenair het gesprek

daarover aan. ‘Het is mooi om te zien wat er dan losgemaakt wordt en gebeurt in zo’n groep.’

Verder is het heel belangrijk om zaken bespreekbaar te maken. Agmar legt uit: ‘Als je zelf met aandacht en empathie het gesprek aangaat over onderwerpen zoals aanstaand overlijden, verlies, rouw en de dood, dan is het gesprek minder beladen. Maak het bespreekbaar’, leert Agmar de studenten dan ook. ‘Want door zelf bepaalde onderwerpen niet aan te kaarten of te bespreken, durft de ander het soms ook niet’. Het is hierbij goed om te beseffen dat ouders zelf hun moment kiezen waarop ze klaar zijn om bepaalde thema’s te bespreken. Daarnaast wordt ook aandacht geschonken aan het betrekken van de broers en zussen bij het palliatieve proces. Juist ook na het overlijden. Dat is heel belangrijk. Hierbij is het van belang aan te sluiten bij de leeftijd van het kind en in welke fase van rouw hij / zij zich bevindt. Verder is nazorg ontzettend belangrijk voor herstelzorg.

Wens

Agmar heeft nog een wens voor de toekomst: ‘Het zou mooi zijn als binnen de opleidingsmodule meer uren beschikbaar gesteld zouden worden om het psychosociale domein binnen de kinderpalliatieve zorg de benodigde en juiste aandacht te geven. Uiteindelijk zou het standaard in de opleiding moeten zitten.’

Interesse?

Geïnteresseerd in een gastles psychosociale aspecten van kinderpalliatieve zorg? Of wilt u de mogelijkheden bespreken wat we voor uw opleiding kunnen betekenen? Neem contact op met de opleidingscoördinator Hoger beroepsonderwijs zorg: Marjolein Koot (m.koot@kinderpalliatief.nl).